

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

для фахівця-медика різко та швидко збільшується, і коли неможливо робити головну ставку на засвоєння необхідної суми знань [4].

Метою самостійної роботи лікаря-інтерна є засвоєння навчального матеріалу передбаченого програмою; закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок, одержаних на навчальних заняттях; виконання завдань підготовки до подальших занять, іспиту, КРОКУ-3; формування культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку й набутті нових знань. Забезпечуватись самостійна робота повинна комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної теми, для чого лікарям-інтернам рекомендовано використовувати: навчально-методичні матеріали; бібліотечний фонд – наукову, фахову монографічну та періодичну літературу; інтернет; відомчі накази, розпорядження, уніфіковані протоколи [5].

У сучасному світі важливим компонентом професійної підготовки лікарів-інтернів є комп'ютерні технології, які можна використовувати в різних формах. У самостійній роботі інтерн може використовувати тренувальні системи для закріплення знань отриманих на лекціях та семінарських заняттях, навчання за допомогою комп'ютера можна багаторазово повторювати і у цьому випадку він використовується, як репетитор. Комп'ютерні технології дозволяють не тільки отримувати новітню інформацію, а й проектаментувати себе, а також виявити помилки в лікуванні хворих і корегувати дане лікування в залежності від певних ситуацій [2].

Особливе місце в навчанні лікаря –інтерна стоматолога займає самостійна практична робота на базах заочної частини інтернатури, яка дає їм унікальну можливість опрацювати навички діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань в амбулаторно-поліклінічних умовах. На клінічному прийомі інтерн самостійно проводить повний обсяг обстеження пацієнта, з

наступним визначенням тактики лікування, а також навчається налагоджувати контакт з пацієнтом та його родичами. Особливістю роботи на базі заочного навчання є максимальна самостійність інтернів-стоматологів при роботі з хворими, а керівник інтернів координує роботу в цілому, дає тактичні поради та рекомендації стосовно діагностики чи лікування в конкретному випадку в разі потреби. На базі заочного навчання керівник інтернів проводить семінарські заняття, де розбираються помилки діагностики та лікування пацієнтів, що сприяє підвищенню професійного рівня молодих спеціалістів.

Враховуючи, що в сучасних умовах постійно підвищуються вимоги до роботи лікаря-стоматолога, новітні технології потребують постійного оновлення знань і практичних навичок, самостійна робота лікаря-інтерна є невід'ємною складовою навчання та дозволяє забезпечити належний рівень професійної підготовки як на кафедрі післядипломної освіти, так і на базі заочної частини інтернатури.

Література

1. Парасюк Г.З. Післядипломний етап практичної підготовки лікарів-стоматологів, як етап безперервного професійного розвитку / Г.З. Парасюк // Галицький лікарський вісник, 2012, Т. 19, № 4, с. 114-115.
2. Чаплинська Н.В. Особливості професійної підготовки лікарів-інтернів/ Н.В. Чаплинська // Галицький лікарський вісник, 2013, Т. 20, № 1 (ч.1), с. 116-117.
3. Щербань П.М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. / П.М. Щербань. – К.: Вища шк., 2011. – 215 с.
4. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення : навч. Посібник для самост. вивчення дисциплін / В.С. Лозниця.—К.: ЕксОб, 2012. – 304 с.
5. Кулаєць В.М. Самостійна практична робота лікарів-інтернів / В.М. Кулаєць // Галицький лікарський вісник, 2015, Т. 22, № 2, с. 135-136.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФУНКЦІОНАЛЬНА БІОХІМІЯ» У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ

Ніженковська І.В., Кузнецова О.В., Нароха В.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Сучасний пацієнт-орієнтований підхід до надання фармацевтичної опіки в Україні зумовлює посилення уваги до якості та стандартів вищої освіти. Навчально-методичний комплекс (НМК) дисциплін є необхідною умовою якісного засвоєння програм підготовки фахівців фармацевтичної галузі. НМК повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу — повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контролю, та основних функцій освітнього процесу — освітньої, виховної та розвиваючої [1].

Основна частина. Програма підготовки висококваліфікованих провізорів передбачає глибокий рівень знань з біологічної хімії, як однієї з фундаментальних дисциплін у системі медико-фармацевтичної освіти. Відповідно до затвердженого 26.07.2016 МОЗ України примірною навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» з 2016 року у Національного медичного університету (НМУ) імені О.О. Богомольця

розпочато підготовку фахівців освітньої кваліфікації «Магістр фармації» [2]. Вперше у 2018–2019 навчальному році згідно робочого навчального плану, затвердженого наказом ректора по НМУ імені О.О. Богомольця №300 від 20.04.2018р., на кафедрі фармацевтичної, біологічної та токсикологічної хімії студентам 3 курсу фармацевтичного факультету викладається вибірково навчальна дисципліна «Функціональна біохімія» в обсязі 90 годин (30 аудиторних годин: 10 годин лекції, 10 годин практичні та 10 годин семінарські заняття; і 60 годин самостійної роботи).

Для реалізації освітніх завдань, на кафедрі розроблений навчально-методичний комплекс дисципліни «Функціональна біохімія», який спрямований на успішне засвоєння тем навчальної дисципліни, розвитку інтелектуальних здібностей студентів та використання ними набутих навичок при вивченні функціональної біохімії. Місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки магістрів фармації, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і умінь студентів, перелік

рекомендованих підручників, навчальних посібників та інших методичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання відображені у робочій програмі вибіркової дисципліни «Функціональна біохімія», яка схвалена на засіданні циклової методичної комісії з фармацевтичних дисциплін НМУ імені О.О. Богомольця. Викладачами кафедри проведена робота щодо організації викладання функціональної біохімії, а саме підготовки навчально-методичного забезпечення, зокрема, мультимедійних презентації для якісного рівня використання наочності на лекції, планів практичних і семінарських занять, тестових завдань для контролю знань студентами окремих тем дисципліни. Проведення практичних занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі — методичних вказівках до проведення практичних занять, які обов'язково включають теоретичні питання, методіку проведення лабораторного дослідження та завдання для самоконтролю у формі тестових завдань, заповнення таблиць або складання схем з матеріалу теми практичного заняття. Для підготовки до семінарського заняття студентам пропонується список тем презентацій та завдання аналітичного, проблемного та ситуаційного характеру, що сприяє підвищенню результативності навчального процесу. Самостійна робота студента забезпечується методичними рекомендаціями до самостійної роботи студентів як форми організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу з конкретної теми дисципліни «Функціональна біохімія». Для самостійної роботи також рекомендується відповідна фахова наукова періодична література.

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»

Оспанова Т.С., Хіміч Т.Ю., Панченко М.В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Основним завданням вищої сестринської освіти є підготовка фахівців, здатних керувати сестринськими службами будь-якого рівня, а також самостійно вести викладацьку роботу в медичних коледжах, що передбачає отримання його випускниками глибокої клінічної підготовки і суттєво відрізняє кінцеві цілі і змісту викладання клінічних дисциплін в порівнянні з такими в середніх спеціальних медичних навчальних закладах.

Основна частина. Одним з ключових чинників підвищення якості підготовки медичних кадрів, готових до самостійної практичної діяльності є використання інноваційних методів викладання в процесі їх навчання, зокрема, використання інтерактивних методів [3]. Інтерактивні методи орієнтовані на більш широку взаємодію студентів не тільки з викладачем, але й один з одним, на домінування активності студентів в процесі навчання [4].

В системі сучасної освіти однією з обов'язкових форм навчання є лекція, яка створює фундаментальну базу знань студентів з кожної дисципліни, що передбачена навчальним планом та потребує високого рівня майстерності й педагогічної компетентності лектора [1,2]. Інтерактивна лекція дозволяє поєднати керуючу роль викладача з високою активністю студентів на основі використання сучасних інтерактивних технологій [3,4]. Сучасна інтерактивна лекція виконує такі функції: інформативну; мотивувальну

Запорукою якісної вищої освіти, важливим елементом мотивації навчальної діяльності студентів, що призводить до зростання рівня інтелектуальних можливостей, є якісні сучасні підручники та посібники. На даний час бракує сучасної навчальної літератури з функціональної біохімії. Особливо актуальною проблемою є підготовка підручників і навчальних посібників англійською мовою, оскільки англійська література використовується у навчанні не тільки іноземних студентів, а і вітчизняних, які складатимуть іспити з англійської мови за професійним спрямуванням як окремої компоненти ЄДКІ.

Висновки: Для успішної реалізації навчальних цілей вибіркової дисципліни «Функціональна біохімія» потрібно мати відповідне навчально-методичне забезпечення, яке має не лише відповідати стандартам освіти, а сприяє формуванню загальних та спеціальних фахових компетентностей у майбутніх фармацевтів, розвиває творчі здібності здобувачів освіти.

Література

1. Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти. [Електронний ресурс].—Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v-434729-18>.

2. Примірний навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 226 «Фармація» кваліфікації освітньої «Магістр фармації» [Електронний ресурс].— Режим доступу <http://nmu.ua/wp-content/uploads/2016/08/images.pdf>.

(стимулює інтерес до науки, переконує в теоретичній та практичній значущості досліджуваного предмета); організаційно-орієнтаційну (орієнтація в джерелах, літературі, рекомендації з організації самостійної роботи); професійно-виховну; методологічну (формує зразки наукових методів пояснення, аналізу, інтерпретації, прогнозу); оцінювальну і розвивальну (формування умінь, почуттів, відносин, оцінок) [2,5]. Інтерактивні лекції дозволяють викладачеві сконцентрувати увагу студентів до аудиторної діяльності, проекспериментувати з різними навчальними технологіями, студентам – обговорити і, отже, закріпити в пам'яті отриману інформацію, уточнити неясні моменти з прослуханого матеріалу і отримати задоволення від процесу навчання [5]. Особливостями інтерактивної лекції є активізація мислення і поведінки студентів, яка має довготривалий характер протягом всього лекційного часу; самостійність навчання та прийняття рішень студентами; постійна взаємодія викладача і студентів. Використання в навчальному процесі інтерактивних лекцій трансформує роль викладача [1,3,4].

Ціллю нашої роботи було проведення аналізу ефективності засвоєння матеріалу в ході інтерактивної лекції.

Студентам бакалаврам за спеціальністю «Сестринська справа» 1 року навчання було прочитано ряд інтерактивних та традиційних лекцій з дисципліни «Клінічне мед-

<i>Немеш О.М., Гонта З.М., Шилівський І.В., Мороз К.А.</i> РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У НАВЧАННІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «СТОМАТОЛОГІЯ».....	209
<i>Ніженковська І.В., Кузнецова О.В., Нароха В.П.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФУНКЦІОНАЛЬНА БІОХІМІЯ»У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ.....	210
<i>Оспанова Т.С., Хіміч Т.Ю., Панченко М.В.</i> ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»	211
<i>Остапчук А.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ КОНСУЛЬТАТИВНО-ДІАГНОСТИЧНОЇ ПОЛІКЛІНІКИ З ДІТЬМИ ТА ЇХНІМИ БАТЬКАМИ	212
<i>Пахольчук Т.М., Усачова О.В., Сіліна Є.А., Дралова О.А., Конакова О.В.</i> ПРИНЦИПИ СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ.....	213
<i>Пономаренко Н.С., Книгавко В.Г., Зайцева О.В., Бондаренко М.А., Морозова О.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ KEYС-ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ТА БІОЛОГІЧНА ФІЗИКА».....	213
<i>Попова Л. Д., Наконечна О. А., Вишницька І. А.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ІСНУЮЧОЇ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	214
<i>Перцева Т. О., Науменко Л. Ю., Захаров С. В., Нефьодов О. О., Шаторна В. Ф., Нефьодова О. О., Кузнецова О. В., Шамелашвілі К. Л.</i> ПЕРШИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ФРАНКОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ДЕРЖАВНОМУ ЗАКЛАДІ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»	215
<i>Разнатовська О. М., Мурзіна О. А., Шальміна М. О.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТЯ	217
<i>Прокопченко О.С., Кожан О.Є., Мікаєлян Г.Р., Приходько О.В.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА РІВНЯ «МАТЕМАТИЗАЦІЇ» НА ПРИКЛАДІ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «ВИЩА МАТЕМАТИКА І СТАТИСТИКА», «ФАРМАКОЛОГІЯ», «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ»	218
<i>Растворов О.А., Ясінський Р.М.</i> ДІЛОВА ГРА ЯК МЕТОД ОТРИМАННЯ НАВИЧОК НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ.....	218
<i>Різнюк О.І., Дорошенко Е.Ю.</i> KEYС-МЕТОД ОДИН З ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ В ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ..	220
<i>Савчук К.</i> «СТУДЕНТ-ВИКЛАДАЧ» – ВПЛИВ КОНФЛІКТУ НА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ	221
<i>Самура І.Б., Беленічев І.Ф., Тихоновський О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОН-ЛАЙН ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ «ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКІВ»	221
<i>Саржевський С. Н., Саржевська Л. Е.</i> РІЗНОВИДИ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ В КОМПЛЕКСНІЙ ОЦІНЦІ ЗНАНЬ СТУДЕНТА-МЕДИКА НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	222
<i>Сатурська Г.С., Панчишин Н.Я., Теренда Н.О., Романюк Л.М., Литвинова О.Н., Смірнова В.Л., Романюк Н.Є., Петрашик Ю.М., Слободян Н.О., Ліштаба Л.В.</i> НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ІІІ-ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ	222
<i>Свинтозельський О.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ.....	223
<i>Сергета І. В., Браткова О. Ю., Стоян Н. В., Дударенко О. Б., Краснова Л. І., Ваколюк Л. М., Редчіц М. А., Шевчук Т. В., Дякова О. В., Фециук Н. М., Латанюк С. О., Панчук О. Ю., Процюк Л. М., Тисевич Т. В., Гончарук Т. І., Лукіна Н. Ю.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ГІГІЄНА У ФАРМАЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЯ” В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	223
<i>Середюк Н.М., Налужна Т.В., Левандовська Х.В.</i> СТРАТЕГІЯ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЯК ОСНОВНОГО ЗАСОБУ ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН.....	224